

Ordblind og på vej mod ungdomsuddannelse

Jens Chr. Jensen
Farsø Efterskole

Program

- Intro - vejledning på FE
- Uddannelsesbog
- Karakterstyrker
- UG.dk
- Dialogværktøj til uddannelsesparathed
- Opsamling

Vejledning på Farsø Efterskole

- Unge mennesker der drømmer om det gode liv
- Udgangspunkt i elevernes styrker
- Bevidsthed om at arbejde med elevernes mindset (fixed - / growth mindset)
- Bevidsthed om arbejdet med elevernes self-efficacy

“Der lægges vægt på at styrke elevernes selvværd i et fællesskab, hvor alle kan føle sig værdsat. Mødet mellem elever og medarbejdere fremmes gennem samtale, nærvær samt sjove og grænseoverskridende oplevelser.”

“.....at eleverne får lyst til og mod på, at tage medansvar i den verden vi lever i.”

“Vi vil tro på elevernes evner og vilje”

Vejledning som en integreret del af hverdagen

Vejledning som en fælles opgave for de voksne der omgiver eleven:

- Kontaktlærerne
- Faglærerne
- Forældrene
- Vejlederen

Udgangspunkt i ddv - det der virker

Uddannelsesbog

Googleslide, en samlet platform:

- Elevernes uddannelsesbog er et googleslide, der ligger i elevernes vejledningsmappe på drev. Alle vejledningsaktiviteterne samles.
- Elev, faglærer, kontaktlærer og vejleder har adgang og rettigheder til "bogen"

Uddannelsesbog

Karakterstyrker, VIA

Fra skolestart arbejdes der i kontaktgrupperne med elevernes karakterstyrker. Eleverne styrkespotter sig selv og hinanden og tager en "styrketest".

VIA-styrker = Values In Action

- 24 karakterstyrker (mod, humor, vedholdenhed, selvkontrol, værdsættelse af skønhed, osv.)
- Noget nær universelt prioriterede kulturværdier
- Relativt stabile over tid (træk)
- Umiddelbart energigivende
- "Kongevejen til flow"

Karakterstyrker, VIA–styrker

- Karakterstyrker anvendes **på tværs af domæner**. (skole, arbejdsliv, hjemme, fritid)
- **Topstyrker/signaturstyrker**: Mine øverste styrker som jeg anvender let, og som giver mig energi, når jeg bruger dem. (4-7 styrker)
- **Potentielle styrker**: Bruger jeg af og til.
- **Bundstyrker**: Bruger jeg også, når det kræves – men det kræver energi af mig og kan være vanskeligt.
- Topstyrker har ofte overlap med værdier og interesser.

De 24 karakterstyrker

- **Visdom og viden (kognitive styrker):** Kreativitet, nysgerrighed, dømmekraft, videbegær, visdom
- **Tapperhed og mod (følelsesmæssige styrker):** Mod, vedholdenhed, ærlighed, begejstring
- **Medmenneskelighed (interpersonelle styrker):** kærlighed, venlighed, menneskelig indsigt
- **Retfærdighed (medborgerlig styrker):** samarbejde, retfærdighed, lederskab
- **Mådehold (beskytter mod overdrivelse):** tilgivelse, beskedenhed, fornuft, selvkontrol
- **Transcendens (meningsstyrker):** værdsættelse af skønhed, taknemmelighed, optimisme, humor og glæde, mening i livet (åndelighed)

SELVKONTROL

TAKNEMMELIGHED

SAMARBEJDE

RETFÆRDIGHED

DØMMEKRAFT

VIDEBEGÆR

FORNUFT

VISDOM

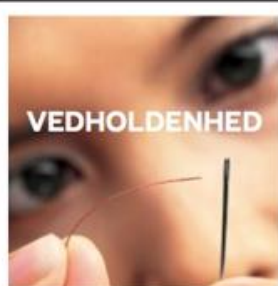
TILGIVELSE

BESKEDENHED

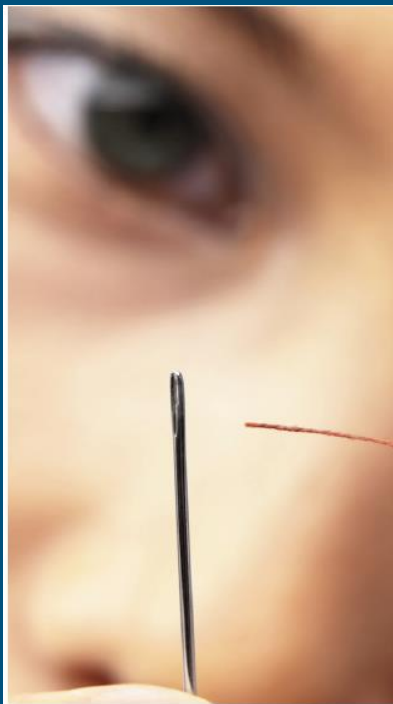

VEDHOLDENHED

BEGEJSTRING

VEDHOLDENHED

Arbejdsomhed

Du bliver glad og fyldt med energi, når du færdiggør de ting, du er i gang med.

Du motiveres især, du står over for en udfordrende opgave og når i mål med den. Du giver sjældent op.

Sammen med andre er du oftest den, som holder alle fast på, at en opgave skal gøres færdig.

SELVKONTROL

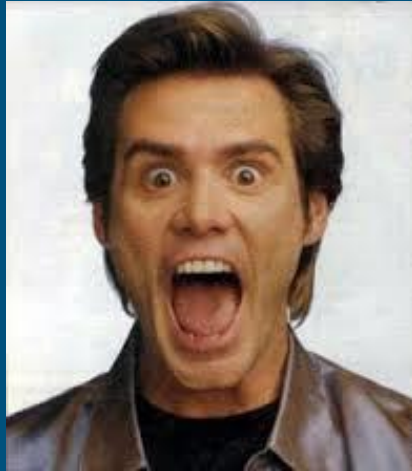
Selvbeherskelse

Du bliver glad og fyldt med energi, når du befinder dig i omgivelser, som kræver fokus og kontrol.

Du motiveres især af situationer, hvor der er tydelige forventninger og krav. Du kan vente med at udtrykke dig til det mest passende tidspunkt.

Sammen med andre er du fleksibel, og du kan godt vente med at udtrykke dine følelser eller få dine behov opfyldt.

Styrkespot

Styrkespot

[Styrketest](#)

Styrkespil

---

1. Udvælg en tidtager
2. Skriv et kort spørgsmål
2. A trækker et spørgsmål og fortæller i to minutter ud fra det.
3. Undervejs i fortællingen tager B, C og D hver især de styrkekort op på hånden som er kendetegnende for A's fortælling (hvordan A handlede, hvad A betoner særligt i fortællingen, hvordan A fortæller historien (ærligt, med humor, med menneskelig indsigt, osv)
4. B, C og D fortæller kort hvorfor de har valgt de enkelte kort til A.
5. Forfra – nu trækker B et spørgsmål

Virker det?

Mine 5 Topstyrker

Navn:|

BEGEJSTRING
Gjæst, entusiasme og energi

Du bliver glad og fyldt med energi, når du giver udtryk for din begejstring. Du riser ofte din begejstring med hele din krop!

Du motiveres især, når nogen giver dig direkte og energisk feedback på din indsats. Når du laver noget du knænder for, kan du ikke undgå at vise din begejstring.

Sammen med andre søger du oplevelser og viden, som op-tager og begejstrer dig. Andre oplever dig som glad og energisk at være sammen med.

MOD
Tapperhed

Du bliver glad og fyldt med energi, når du udfordrer dig selv.

Du motiveres især af situationer, hvor du kan prøve noget nyt og presse dig selv lidt.

Sammen med andre har du det godt med at sige din mening, og du holder dig ikke tilbage i større forsamlinger. Du forsvare ofte dem, som har brug for hjælp.

HUMOR OG GLÆDE
Legende og munter

Du bliver glad og fyldt med energi, når du ser sjove ting i gang. Du kan lide at få andre til at grine, og du griner også selv tit.

Du motiveres især af situationer, hvor det er okay at se tingene fra en humoristisk vinkel.

Sammen med andre kan du godt finde på at byde en alvorlig stemning med en sjov kommentar :)

LEDEREVNER

Du bliver glad og fyldt med energi, når du har indflydelse på en opgave.

Du motiveres især af at tage beslutninger og samtidig inddrage andre i arbejdet. Du bidrager til, at en gruppe kommer i mål med fx en opgave.

Sammen med andre er det ofte dig, der står i front og tager ansvar. Andre kigger ofte på dig, når der skal tages en beslutning.

KREATIVITET
Opfindsomhed og originalitet

Du bliver glad og fyldt med energi, når du kan finde nye og kreative løsninger på en udfordring.

Du motiveres især, når du bruger dine hænder eller dit hoved til at være kreativ på forskellige måder.

Sammen med andre er du ofte den, der kommer med nye ideer. Du siger ofte: men hvad nu hvis, vi gjorde sådan her...?.

Sammen med forældre

I skal undersøge hvilke job, der kunne passe til jeres ønsker www.ug.dk

Tag et "billede" af jeres forslag og sæt dem ind i jeres uddannelsesbog.

Uddannelser til unge

10. klasse, erhvervsuddannelse, gymnasial uddannelse eller anden aktivitet.

Mit UG

Hjælp til at vælge uddannelse - for dig i 8. og 9. klasse.

Mine jobforslag

Find job, der kan passe til dine ønsker

Vejlederen

- Opretter uddannelsesbogen som udgangspunkt for samtalerne.
- Individuel og gruppesamtaler.
- Arbejde med ug.dk

[Mine jobforslag](#)

[Mine styrker](#)

Mine styrker Mit UG

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Hvad går det her ud på?

- Find dine styrker
- Så kan du blive endnu bedre - både i skolen og i din fritid

Når du anvender Mine styrker, bør du ikke skrive noget, der er falsomt eller fortløst. Det kunne fx være noget om religion, politik, sygdom, strafbare forhold, familieproblemer eller andre rent private oplysninger.

Accepter og fortsæt

Dialogværktøj - uddannelsesparathed

- I løbet af efteråret har alle kontaktgrupper arbejdet med dialogværktøjet: Uddannelsesparathed, <https://uddannelsesparathed.uvdata.net/>

Dialogkortene bruges i fælles snakke med kontaktgruppen og “edderkoppespindet” laves ligeledes fælles, hvor eleverne er logget på deres egen computer, telefon eller tablet. “Mig selv” og “Mig og andre” udfyldes. Herefter tages et billede af spindet, og det sættes ind i elevernes uddannelsesbog.

Arbejdet med dialogværktøjet gentages igen i foråret.

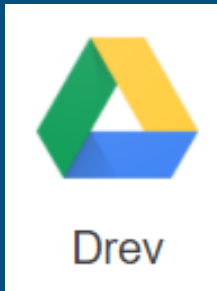

Parat til uddannelse

- Teamet omkring eleverne, faglærere og vejleder holder møder vedrørende elevernes parathed med henblik på vejen videre frem. Der tages afsæt i elevernes karakterstyrker.
- Vejleder konfererer med kontaktlærerne.
- Forældresamtaler.

Fælles platform

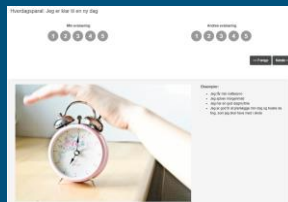

Dialogkortsværktøjskasse

Styrkekort

Uddannelsesparathed

UG.dk

Struktur – hvem gør hvad hvornår?

Opsamling

Årshjul Skolevejledning 2017-18 FE

Uge 33 Orientering til forældrene omkring valg af praktik og brobygning som finder sted i uge 45. (Vejleder)

Uge 34: I løbet af den første uge, torsdag - kontaktgruppedagen: Optag 2-3 min. Video, hvor du fortæller om dig selv og upload filmen på googledrev. (Fase 1) - (kontaktlæreren) Vi vejledere laver en manual til kontaktlærerne

Arbejdet med VIA-karakterstyrker startes op i kontaktgrupperne. (Kontaktlærer)

Uge 35: Fredag d. 1/9 kl. 8.00 til kl. 10.00:

- Hvad er skolevejledning på FE (vejleder) 15 min.
- Fælles for alle - uddannelsesbogen (vejleder) 15 min.
- Arbejde med uddannelsesbogen - upload video og få beskrevet hvem er jeg og hvad drømmer jeg om. (30 min) (vejleder + lærer)
- Gå hver for sig (40 min): Vi snakker uddannelsesvalg, Praktik og valg af Brobygning (vejledere + lærer)

Uge 36-41: Gruppevejledning. Vi lægger hver især en plan for hvornår vi har disse samtaler. Muligheder og udfordringer - de skal høre hinanden. (vejledere)

Uge 36: Aflever ønske om praktik (vejleder).

I september: Samtale med kontaktlæreren: "Mig og mit efterskoleliv": Uddannelsesparathed - fase 2, (Kontaktlæreren)

Uge 38: Vejledertræf 18. - 19. september (vejledere)

Uge 39: Forældremøde d. 28/9 orientering om vejledning (vejledere)

Uge 45: Praktik og brobygningsuge

Uge 46: OSO og Projektuge

Uge 46: Fredag 17/11 Uddannelseseftersmiddag (kontakt til HG/HTX og Teknisk Skole, Landbrugsskole, HF, SOSU) (vejleder).

Uge 48-50: Vejledende samtaler med MB + i juleferien er det oplagt at arbejde med uddannelsesplanen sammen med forældrene. (Forældre)

Uge 50: Høre hinandens drømme og bekymringer. Præsentation af UG.dk, tjekke deres kompetencer derinde. Hvad tænker jeg selv om de styrker, mine jobforslag går de ind på. (Vejleder)

Under optagelse.dk → Inden første marts skal alle have:

- beskrevet sig selv, praktik
- overføre karakterer + skal vurderes om de er parate (faglærer, kontaktlærer og vejledere)
- hvad skal der ske i forhold til ungdomsudd
- hvilken uddannelse ønskes
- Beskrive sig selv i gruppevejledning.
- Vedhæfte danskudtalelse og ordblindetest (inden 1. marts) (Vejleder)

Uge 1-2: Inden 15. Jan. Indberette karakter + UPV

Uge 5: 8. klasse skal aflevere tilmelding til [introforløb](#) i uge 11 (vejleder)

Tilmelding til uddannelserne inden 1. marts.

Uge 11: 8. klasse i introforløb. Start intro uge 2 og 4. (Vejleder)

Frem til sommerferien arbejdes der med individuel og gruppevejledning. Arbejdet med karakterstyrker foregår igennem hele året i kontaktgrupper, i fagteams og i vejledning.

Link

- VIA - styrkekort: http://www.positivpsykologi.dk/VIA_styrkekort_A4.pdf og <http://www.gnist.com/produkt-kategori/vaerktojer/> Her er der også vejledninger til at arbejde med styrker. Materialet skal tilføjes til kurv – hvorefter man oprettes og herefter kan downloade kort mm.
- VIA – styrketest: <https://www.viacharacter.org/survey/account/register>
- Dialogkort og ”edderkoppespind” <https://uddannelsesparathed.uvdata.net/>
- UG.dk, styrker: <https://www.ug.dk/webform/mine-styrker>
- UG.dk, jobforslag: <https://www.ug.dk/webform/mine-jobforslag>

Elevernes uddannelsesbog

Vi opretter elevernes uddannelsesbog i et googleslide på drev i elevernes vejledningsmappe. Lærer vejleder og den enkelte elev kan se og har rettigheder til slidet. Nedenstående slides er uddannelsesbogen som den ser ud når vi starter.

Uddannelsesbog

Mit navn: _____

Billede af mig:

På kontaktgruppedag

Eleverne sammen to og to, skiftes til at interviewe og optage hinanden, meget gerne på elevernes egne telefoner. Optages med Capture og uploades til elevernes YouTube-kanal

Præsentation:

Hej jeg hedder...

Jeg kommer fra....

Min familie....

I min fritid.....

Jeg håber at jeg på Farsø Efterskole.....

Efter efterskolen drømmer jeg om....

Andet.....

Link ind her

Her indsætter du din egen videoopræsentation

Om mig selv

Jeg bor...

Min familie består af...

Mine fritidsinteresser er...

Det jeg er bedst til er...

Det jeg bedst kan lide at lave er...

Det glæder jeg mig til på efterskolen

På Farsø Efterskole håber jeg på at...

Jeg drømmer om - efter efterskolen

Efter efterskolen drømmer jeg om først...

og derefter...

Praktik

I min praktik kunne jeg godt tænke mig at ... fordi jeg er rigtig god med...

Mine umiddelbare tre ønsker er:

- 1.
- 2.
- 3.

I juleferien sammen med mine forældre skal jeg finde ud af:

- Kig med dine forældre på www.ug.dk & www.optagelse.dk for at få viden om udd.
- Under optagelse.dk → Inden første marts skal jeg have:
  - beskrevet mig selv, i forhold til praktik (forældre hjælper gerne til)
  - hvad der skal ske i forhold til ungdomsudd.
  - hvilken uddannelse jeg ønsker / tænker
  - Vi overfører: karakterer + ordblindetesten + danskudtalelse + egnethedsvurdering + skrive hvorfor du skal have kompenserende hjælpemidler.

I juleferien med dine forældre:

I skal undersøge hvilke jobs, der passer til dine ønsker:

Find ud af hvilke job der passer til dig. Print Screen de jobs det blev. Indsæt i næste dias

Læsevejen, tryk på: www.ug.dk →

Uddannelse til unge

Mit UG

Hjælp til at vælge uddannelse - for dig i 8. og 9. klasse.

Mit UG →

Mine jobforslag

Uddannelser til unge

10. klasse, erhvervsuddannelse, gymnasial uddannelse eller anden aktivitet.

Mine jobforslag

Find job, der kan passe til dine ønsker

Mine jobs

Indsæt de jobs det blev (print screen)

I juleferien med dine forældre:

I skal undersøge din skoleindsats:

Print Screen resultatet og indsæt i næste dias

Læsevejen, tryk på: www.ug.dk →

Uddannelse til unge

Mit UG →

Min skoleindsats

Mit UG

Hjælp til at vælge uddannelse - for dig i 8. og 9. klasse.

Uddannelser til unge

10. klasse, erhvervsuddannelse, gymnasial uddannelse eller anden aktivitet.

Min skoleindsats

Find ud af, hvordan du kan forbedre din skoleindsats

Min skoleindsats

Print screen og indsæt

Fællesvejledning

- Find dine styrker UG-Styrketest: <https://www.ug.dk/webform/mine-styrker>
- Screen shot af dine styrker, indsæt her

Styrkespotte arbejdes med i k-gruppen

- Find dine styrker VIA-Styrketest:
<https://www.viacharacter.org/survey/account/register>
- Screen shot af dine styrker, indsæt her

Skydeskiver - uddannelsesparathed arbejdes med i k-gruppen

Klik på linket: <https://uddannelsesparathed.uvdata.net/>

Svar så godt som muligt.

Print Screen skydeskiver og indsæt her.